

## **Příloha k pokynu o maturitní zkoušce na Gymnáziu Havlíčkův Brod ve školním roce 2022/23**

### **1. Kritéria pro sestavení vlastního seznamu literárních děl žákem pro ústní zkoušku z českého jazyka a literatury a další podmínky konání této zkoušky**

Žáci si samostatně vybírají 20 literárních děl podle následujícího klíče. Každé dílo potom představuje jednu maturitní otázku:

- světová a česká literatura do konce 18. století min. 2 literární díla,
- světová a česká literatura 19. století min. 3 literární díla,
- světová literatura 20. a 21. století min. 4 literární díla,
- česká literatura 20. a 21. století min. 5 literárních děl.
- Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.
- Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

Pro žáky našeho gymnázia je při výběru četby závazný níže uvedený seznam literárních děl. Žáci odevzdají seznam vyučujícímu českého jazyka a literatury do 31. března pro jarní zkušební období a do 30. června pro podzimní zkušební období. Neodevzdá-li žák do uvedeného data vlastní seznam literárních děl, losuje si u zkoušky z pracovních listů ke všem dílům maturitního seznamu literárních děl

Ústní zkouška se uskutečňuje formou řízeného rozhovoru s využitím pracovního listu obsahujícího úryvek nebo úryvky z konkrétního literárního díla. Vyučující českého jazyka a literatury v dané třídě zajistí pracovní listy pro žáky k dílům z jejich vlastních seznamů literárních děl. Součástí pracovního listu je i zadání ověřující znalosti a dovednosti žáka vztahující se k učivu o jazyce a slohu.

Příprava k ústní zkoušce trvá 20 minut. Ústní zkouška trvá nejdéle 20 minut. V jednom dni nelze losovat dvakrát pracovní list ke stejnému literárnímu dílu.

### **2. Seznam literárních děl pro maturitní zkoušku na Gymnáziu Havlíčkův Brod ve školním roce 2022/23**

#### **Světová a česká literatura do konce 18. století**

Homér: Íllias nebo Odysseia

Genesis (první kniha Mojžíšova)

Sofoklés: Oidipus Vladař

Publius Vergilius Maro: Aeneis

Publius Ovidius Naso: Proměny

Publius Ovidius Naso: Umění milovat

Evangelium podle Lukáše

Píseň o Rollandovi

Kristiánova legenda (český překlad)

Kosmova kronika (český překlad)

Dante Alighieri: Božská komedie

Francesco Petrarca: Sonety Lauře  
Giovanni Boccaccio: Dekameron  
Niccolò Machiavelli: Vladař  
Legenda o sv. Kateřině  
Tkadleček  
Karel IV.: Vita Caroli  
François Villon: Závěť  
Francois Rabelais: Gargantua a Pantagruel  
William Shakespeare: Hamlet  
William Shakespeare: Romeo a Julie  
William Shakespeare: Sen noci svatojánské  
William Shakespeare: Othello  
William Shakespeare: Král Lear  
William Shakespeare: Macbeth  
William Shakespeare: Kupec benátský  
William Shakespeare: Richard III.  
William Shakespeare: Zkrocení zlé ženy  
William Shakespeare: Bouře  
William Shakespeare: Večer tříkrálový  
William Shakespeare: Mnoho povyku pro nic  
William Shakespeare: Jak se vám líbí  
William Shakespeare: Sonety  
Miguel de Cervantes y Saavedra: Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha  
Jan Amos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce  
Bedřich Bridel: Co Bůh? Člověk?  
Jan Kořínek: Staré paměti kutnohorské  
Molière: Lakomec  
Molière: Zdravý nemocný  
Laurence Sterne: Život a názory blahorodého pana Tristrama Shandyho  
Carlo Goldoni: Sluha dvou pánů  
Johann Wolfgang Goethe: Utrpení mladého Werthera  
Johann Wolfgang Goethe: Faust

### **Světová a česká literatura 19. století**

Walter Scott: Ivanhoe  
Mary Shelleyová: Frankenstein  
Victor Hugo: Chrám Matky boží v Paříži  
Victor Hugo: Bídníci  
Alexandre Dumas: Tři mušketýři  
Alexandre Dumas: Hrabě Monte Christo  
Alexandre Dumas ml.: Dáma s kaméliemi  
Edgar Allan Poe: Jáma a kyvadlo a jiné povídky (Odeon, 1988)  
Oscar Wilde: Strašidlo cantervillské  
Stendhal: Červený a černý  
Honoré de Balzac: Otec Goriot  
Honoré de Balzac: Evženie Grandetová  
Gustave Flaubert: Paní Bovaryová

Jane Austenová: Pýcha a předsudek  
Jane Austenová: Rozum a cit  
Emily Brontëová: Na Větrné hůrce  
Charlotte Brontëová: Jana Eyrová  
Charles Dickens: Oliver Twist  
Charles Dickens: David Copperfield  
Charles Dickens: Nadějně vyhlídky  
Fjodor Michailovič Dostojevskij: Zločin a trest  
Fjodor Michailovič Dostojevskij: Bratři Karamazovi  
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Petrohradské povídky  
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Taras Bulba  
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Mrtvé duše  
Lev Nikolajevič Tolstoj: Anna Karenina  
Lev Nikolajevič Tolstoj: Vojna a mír  
Emile Zola: Zabiják  
Emile Zola: Tereza Raquinová  
Emile Zola: Nana  
Guy de Maupassant: Kulička (výbor z povídek, nakl. Omega, 2014)  
Jules Verne: Cesta do středu Země  
E. T. A. Hoffmann: Ďáblův elixír  
E. T. A. Hoffmann: Princezna Brambilla a jiné povídky  
Alfréd de Musset: Zpověď dítěte svého věku  
Oscar Wilde: Obraz Doriana Graye  
Arthur Conan Doyle: Studie v šarlatové  
Henryk Sienkiewicz: Quo vadis?  
Alexandr Sergejevič Puškin: Bělkinovy povídky,  
Alexandr Sergejevič Puškin: Piková dáma a jiné povídky  
Alexander Sergejevič Puškin: Evžen Oněgin (v překladu J. Hory)  
Alexandr Sergejevič Puškin: Kavkazský zajatec  
Alexandr Sergejevič Puškin: Kapitánská dcerka  
Anton Pavlovič Čechov: Povídky (Pavilon č.6, Anna na krku, Dáma s psíčkem, Nudná historie,  
Ariadna, Dům s mansardou)  
Percy Bysshe Shelley: Odpoutaný Prométheus  
Michail Jurjevič Lermontov: Démon  
Adam Mickiewicz: Konrád Wallenrod  
Walt Whitman: Stébla trávy  
Charles Baudelaire: Květy zla  
Paul Verlaine: Básnické dílo (Vyšehrad 2007)  
Jean Arthur Rimbaud: Doušek jedu (výbor z díla),  
Jean Arthur Rimbaud: Sezóna v pekle  
Oscar Wilde: Jak je důležité míti Filipa  
Edmond Rostand: Cyrano z Bergeracu  
Anton Pavlovič Čechov: Racek  
Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor  
Božena Němcová: Babička  
Božena Němcová: V zámku a podzámčí  
Jan Neruda: Malostranské povídky

Alois Jirásek: Bratrstvo  
Alois Jirásek: Skály  
Alois Jirásek: Psohlavci  
Alois Jirásek: F. L. Věk  
Alois Jirásek: Filosofská historie  
Zikmund Winter: Rozina sebranec  
Julius Zeyer: Tři legendy o krucifixu  
Karel Hynek Mácha: Máj  
Karel Hynek Mácha: Májinka  
Karel Jaromír Erben: Kytice  
Karel Havlíček: Brixenské skladby (Epigramy - Tyrolské elegie - Křest sv. Vladimíra - Král Lávra)  
Jan Neruda: výbor z díla (Písně kosmické - Balady a romance)  
Sny o štěstí: výbor z poezie ruchovců a lumírovců  
František Gellner: výbor z díla (Po nás potopa - Radosti života)  
Antonín Sova: výbor z díla (Květy intimních nálad - Vybouřené smutky - Údolí nového království - Ještě jednou se vrátíme)  
Otokar Březina: výbor z díla (Tajemné dálky - Svítání na západě – Ruce)  
Karel Hlaváček: výbor z díla (Mstivá kantiléna - Pozdě k ránu)  
Jiří Karásek ze Lvovic: výbor z díla (Zazděná okna – Sodoma)  
Alois a Vilém Mrštíkové: Maryša  
Ladislav Stroupežnický: Naši furianti  
Jaroslav Kvapil: Princezna Pampeliška

## **Světová a česká literatura 20. a 21. století**

### **Próza:**

Thomas Mann: Smrt v Benátkách  
Thomas Mann: Kouzelný vrch  
Thomas Mann: Mario a kouzelník  
Lion Feuchtwanger: Židovka z Toleda  
Gustav Meyrink: Golem  
Franz Kafka: Proces  
Franz Kafka: Proměna  
Franz Kafka: Zámek  
Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid  
Erich Maria Remarque: Černý obelisk  
Erich Maria Remarque: Tři kamarádi  
Erich Maria Remarque: Cesta zpátky  
Romain Rolland: Petr a Lucie  
Arthur Conan Doyle: Pes baskervillský  
Agatha Christie: Vražda v Orient expresu  
Agatha Christie: Deset malých černoušků  
James Joyce: Odysseus  
Virginia Woolfová: K majáku  
Virginia Woolfová: Paní Dallowayová  
Jack London: Bílý tesák

Francis Scott Fitzgerald: Velký Gatsby  
Francis Scott Fitzgerald: Něžná je noc  
Ernest Hemingway: Komu zvoní hrana?  
Ernest Hemingway: Stařec a moře  
John Steinbeck: Na východ od ráje  
John Steinbeck: O myších a lidech  
William Styron: Sophiina volba  
Isaak Babel: Rudá jízda  
Jevgenij Zamjatin: My  
Michail Afanasjevič Bulgakov: Mistr a Markétka  
Leonid Andrejev: Velký slam  
Albert Camus: Mor  
Albert Camus: Cizinec  
Henri Pourrat: Kašpar z hor  
Boris Vian: Pěna dní  
Raymond Queneau: Zazi v metru  
Robert Merle: Dědictví otců  
Robert Merle: Malevil  
William Golding: Pán much  
Joseph Heller: Hlava XXII  
Jack Kerouac: Na cestě  
George Orwell: 1984  
George Orwell: Farma zvířat  
Graham Greene: Moc a sláva  
Graham Greene: Ministerstvo strachu  
Graham Greene: Tichý Američan  
Jerome David Salinger: Kdo chytá v žitě  
Ray Bradbury: Marťanská kronika  
Ray Bradbury: 451 stupňů Fahrenheita  
Truman Capote: Chladnokrevně  
Truman Capote: Snídaně u Tiffanyho  
Chaim Potok: Vyvolení  
Anthony Burgess: Mechanický pomeranč  
John Irving: Svět podle Garpa  
John Irving: Pravidla moštárny  
E. L. Doctorow: Ragtime  
Stephen King: Misery  
Stephen King: To  
Stephen King: Carrie  
Stephen King: Osvícení  
John Kennedy Toole: Spolčení hlupců  
Daniel Keyes: Růže pro Algernon  
Ian McEwan: Betonová zahrada  
Ian McEwan: Pokání  
Ian McEwan: Sobota  
Ian McEwan: Nevinný  
J. R. R. Tolkien: Pán prstenů

J. R. R. Tolkien: Hobit  
Terry Pratchett: Čarodějky na cestách  
G. R. R. Martin: Píseň ledu a ohně  
Nick Cave: Smrt Zajdy Munroa  
Cormac McCarthy: Cesta  
Cormac McCarthy: Tahle země není pro starý  
Margaret Atwoodová: Příběh služebnice  
Margaret Atwoodová: Alias Grace  
Michael Chabon: Úžasná dobrodružství Kavaliera a Claye  
Philip Kindred Dick: Sní androidi o elektrických ovečkách? (Blade Runner)  
Jonathan Safran Foer: Příšerně nahlas a k nevíře blízko  
Vladimir Nabokov: Lužinova obrana  
Vladimir Nabokov: Pozvání na popravu  
Vladimir Nabokov: Lolita  
Vladimir Nabokov: Pnin  
Günter Grass: Plechový bubínek  
Klaus Mann: Mefisto  
Elfriede Jelinek: Pianistka  
Boris Pasternak: Doktor Živago  
Alexandr Solženicyn: Jeden den Ivana Denisoviče  
Gabriel Garcia Marquez: Sto roků samoty  
Gabriel Garcia Marquez: O lásce a jiných běsech  
Jorge Luis Borges: Zrcadlo a maska  
Umberto Eco: Jméno růže  
Christianne F.: My děti ze stanice ZOO  
Jonathan Littel: Laskavé bohyně  
Haruki Murakami: Kafka na pobřeží  
Haruki Murakami: Norské dřevo  
Haruki Murakami: 1Q84 (1. - 3. díl)  
Mika Waltari: Egyptan Sinuhet  
Lars Saabye Christensen: Poloviční bratr  
Peter Hoeg: Cit slečny Smilly pro sníh  
Stieg Larsson: Muži, kteří nenávidí ženy  
Jo Nesbø: Sněhulák  
Vladimír Sorokin: Den opričníka  
Florian Illies: 1913: Léto jednoho století  
Ljudmila Ulická: Daniel Stein - překladatel  
Andrzej Sapkowski: Zaklínač  
Jussi Adler-Olsen: Složka 64  
Brandon Sanderson: Cesta králů  
Patrik Rothfuss: Kronika Královraha  
Dmitrij Gluchovskij: Metro 2033;

Alois Jirásek: Temno  
Viktor Dyk: Krysař  
Fráňa Šrámek: Stříbrný vítr  
Ivan Olbracht: Nikola Šuhaj loupežník

Ivan Olbracht: Golet v údolí  
Karel Čapek: Krakatit  
Karel Čapek: Válka s mloky  
Karel Čapek: Apokryfy  
Karel Čapek: Povídky z jedné a druhé kapsy  
Zdeněk Jirotka: Saturnin  
Josef Čapek: Stín kapradiny  
Jaroslav Hašek: Osudy dobrého vojáky Švejka  
Vladislav Vančura: Markéta Lazarová  
Vladislav Vančura: Rozmarné léto  
Karel Poláček: Bylo nás pět  
Eduard Bass: Cirkus Humberto  
Jan Čep: Zeměžluč  
Jakub Deml: Zapomenuté světlo  
Jakub Deml: Podzimní sen  
Jaroslav Durych: Rekviem  
Jaroslav Durych: Bloudění  
Karel Schulz: Kámen a bolest  
Egon Hostovský: Všeobecné spiknutí  
Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy  
Ladislav Klíma: Utrpení knížete Sternenhocha  
Jan Drda: Němá barikáda  
František Kubka: Karlštejnské vigilie  
Jan Otčenášek: Romeo, Julie a tma  
Václav Kaplický: Kladivo na čarodějnice  
Karel Michal: Čest a sláva  
Vladimír Körner: Písečná kosa  
Vladimír Körner: Adelheid  
Arnošt Lustig: Modlitba pro Kateřinu Horovitzovou  
Josef Škvorecký: Zbabělci  
Josef Škvorecký: Tankový prapor  
Josef Škvorecký: Prima sezóna  
Josef Škvorecký: Mirákl  
Josef Škvorecký, Jan Zábřana: Vražda pro štěstí  
Josef Škvorecký, Jan Zábřana: Vražda se zárukou  
Josef Škvorecký, Jan Zábřana: Vražda v zastoupení  
Bohumil Hrabal: Ostře sledované vlaky  
Bohumil Hrabal: Příliš hlučná samota  
Bohumil Hrabal: Obsluhoval jsem anglického krále  
Bohumil Hrabal: Postřižiny  
Ota Pavel: Zlatí úhoři  
Ota Pavel: Smrt krásných srnců  
Jiří Gruša: Dotazník: aneb Modlitba za jedno město a přítele  
Milan Kundera: Nesnesitelná lehkost bytí  
Milan Kundera: Nesmrtelnost  
Milan Kundera: Valčík na rozloučenou  
Milan Kundera: Slavnost bezvýznamnosti

Milan Kundera: Žert  
Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol  
Ladislav Fuks: Pan Theodor Mundstock  
Ladislav Fuks: Vévodkyně a kuchařka  
Pavel Kohout: Katyně  
Pavel Kohout: Nápady svaté Kláry  
Pavel Kohout: Hvězdná hodina vrahů  
Jáchym Topol: Sestra  
Jáchym Topol: Kloktat dehet  
Jáchym Topol: Anděl  
Květa Legátová: Želary  
Květa Legátová: Jozova Hanule  
Patrik Ouředník: Europeana  
Irena Dousková: Hrdý Budžes  
Irena Dousková: Medvědí tanec  
Jan Novák: Zatím dobrý  
Miloš Urban: Hastrman  
Petr Šabach: Občanský průkaz  
Petra Hůlová: Paměť mojí babičce  
Petra Hůlová: Stanice Tajga  
Martin Ryšavý: Cesty na Sibiř  
Tomáš Zmeškal: Milostný dopis klínovým písmem  
Zdeněk Mahler: Nocturno  
Kateřina Tučková: Vyhnání Gerty Schnirch  
Kateřina Tučková: Žitkovské bohyně  
Martin Reiner: Básník  
Jiří Padevět: Ostny a oprátky  
Hana Androniková: Zvuk slunečních hodin  
Petr Stančík: Mlýn na mumie  
Petr Stančík: Pravomil aneb Ohlušující promlčení  
Markéta Pilátová: Má nejmilejší kniha  
Markéta Pilátová: Tsunami blues  
Miloš Doležal: Krok do tmavé noci  
Alena Morštajnová: Hana  
Alena Mornštajnová: Tiché roky  
Jakuba Katalpa: Němci  
Jakuba Katalpa: Zuzanin dech

### **Poesie:**

Edgar Allan Poe: Havran a jiné básně  
Christian Morgenstern: výbor z díla (Bim, bam, bum - Estetická lasička)  
Guillaume Apollinaire: výbor z díla (Alkoholy – Pásmo)  
Sergej Jesenin: Slaměný měsíc  
Marina Cvětajevová: výbor z díla (Básník a čas - Pogrom života – Pij, duše, co hrdlo ráčí)  
Němečtí expresionisté (ed. a přel. R. Malý) – Držice v drzých držkách cigarety  
Georg Trakl: výbor z díla (Básně – Šebestián ve snu)  
Thomas S. Eliot: Pustina



Jacques Prevért: Slova  
Allan Ginsberg: výbor z díla (Kadiš – Kvílení)  
Silvia Plath: Pod skleněným zvonem  
Silvia Plath: Ariel  
Petr Bezruč: Slezské písně  
Viktor Dyk: Milá sedmi loupežníků  
Karel Toman: Měsíce  
Stanislav Kostka Neumann: výbor z díla (Jsem apoštol nového žití - Satanova sláva mezi námi - Kniha lesů, vod a strání – Nové zpěvy - Rudé zpěvy (vyd. 1947))  
Jiří Wolker: výbor z díla (Host do domu - Těžká hodina)  
Vítězslav Nezval: výbor z díla (Edison - Básně noci - Skleněný havelok)  
Konstantin Biebl: Nový Ikaros  
Josef Hora: výbor z díla (Pracující den - Struny ve větru - Máchovské variace)  
František Halas: výbor z díla (Sépie - Kohout plaší smrt - Staré ženy - Torzo naděje - V řadě - A co?)  
Vladimír Holan: výbor z díla (Terežka Planetová - Noc s Hamletem - Bolest)  
Jaroslav Seifert: výbor z díla (Píseň o Viktorce - Koncert na ostrově - Halleyova kometa)  
Bohuslav Reynek: výbor z díla (Rybí šupiny – Had na sněhu – Rty a zuby - Odlet vlaštovek)  
Jan Zahradníček: výbor z díla (La Salletta – Dům Strach – Znamení moci)  
Jiří Orten: Elegie  
František Hrubín: Romance pro křídlovku  
Josef Kainar: Nové mythy  
Ivan Blatný: výbor z díla (Melancholické procházky – Stará bydliště – Pomocná škola Bixley)  
Zbyněk Havlíček: Veškerá poezie  
Jiří Kolář: Prométheova játra  
Karel Šiktanc: výbor z díla (Heinovské noci – Adam a Eva)  
Oldřich Mikulášek: výbor z díla (Ortely a milosti – Šokovaná růže – Agogh)  
Jan Skácel: Básně I, II  
Ivan Diviš: výbor z díla (Sursum - Thanathea - Beránek na sněhu - Odchod z Čech)  
Ivan Wernisch: výbor z díla (Zimohrádek – Dutý břeh – Loutky – Proslýchá se)  
Václav Hrabě: výbor z díla (Blues pro bláznivou holku, Stop – time)  
Jaromíra Čerepková: Básně  
Ivan Martin Jirous – Magor: výbor z díla (Magorovo Borágo, Magorovy labutí písně, Magor dětem, Rattus norvegicus)  
J. H. Krchovský: Básně  
Vít Slíva: Boudní muzika

### **Drama:**

George Bernard Shaw: Pygmalion  
Alfred Jarry: Král Ubu  
G. B. Shaw: Pygmalion  
Bertolt Brecht: Matka Kuráž a její děti  
Tennessee Williams: Tramvaj do stanice Touha  
Tennessee Williams: Kočka na rozpálené plechové střeše  
Edward Albee: Kdo se bojí Virginie Woolfové?  
Samuel Beckett: Čekání na Godota  
Eugene O'Neill: Smutek sluší Elektře

Eugene O'Neill: Cesta dlouhým dnem do noci  
Arthur Miller: Čarodějky ze Salemu  
Federico Garcia Lorca: Krvavá svatba  
Alois Jirásek: Lucerna  
Jaroslav Kvapil: Rusalka  
Karel Čapek: Bílá nemoc  
Karel Čapek: R.U.R.  
Karel Čapek: Věc Makropulos  
Vítězslav Nezval: Manon Lescaut  
Pavel Kohout: Dobrá píseň  
Pavel Kohout: August August, august  
Václav Havel: Zahradní slavnost  
Josef Topol: Konec masopustu  
Zdeněk Svěrák, Ladislav Smoljak, Jára Cimrman: Záškok